

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2005

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 2005

N:o 193—199

SISÄLLYS

N:o		Sivu
193	Laki eduskunnan virkamiehistä annetun lain 14 ja 24 §:n muuttamisesta	663
194	Laki valtion eläkelain muuttamisesta	665
195	Laki valtion eläkerahastosta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta	667
196	Laki taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta	668
197	Veripalvelulaki	669
198	Tasavallan presidentin asetus Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	675
199	Valtioneuvoston asetus investointituen myöntämisestä korotettuna nuorille viljelijöille eräissä tapauksissa	676

N:o 193

Laki

eduskunnan virkamiehistä annetun lain 14 ja 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eduskunnan virkamiehistä 19 päivänä joulukuuta 2003 annetun lain (1197/2003) 14 ja 24 § seuraavasti:

14 §

Virkaan ja määräaikaiseen virkasuhteeseen nimittämisen edellytyksenä on, että henkilö antaa asianomaisen viraston pyynnöstä virkasuhteen hoidon kannalta tarpeellisia terveydellisiä tietoja sekä osallistuu lisäksi tarvittaessa tarkastuksiin ja tutkimuksiin asian selvittämiseksi. Virkaa tai määräaikaista virkasuhdetta hakenut voidaan velvoittaa toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa virkaan tai virkasuhteeseen nimittämisen edellytyksenä. Tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuneet kustannukset suorite-

taan asianomaisen eduskunnan viraston varoista.

24 §

Virkamies on velvollinen työnantajan pyynnöstä antamaan tälle virkasuhteen hoitamisen kannalta välttämättömiä terveydellisiä tietoja. Virkamies voidaan myös määrätä terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos se on välttämätöntä tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseksi. Oikeudesta velvoittaa virkamies toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus on voimassa, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 8 §:ssä

LA 133/2004
HaVM 2/2005
EK 4/2005

säädetään. Työnantajan määräämistä tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvat kustannukset suoritetaan asianomaisen eduskunnan viraston varoista.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2005.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

N:o 194

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 17 §:n 1 momentti, 23 §:n 2 momentti ja 25 §, sellaisina kuin ne ovat, 17 §:n 1 momentti laissa 625/2000, 23 §:n 2 momentti laissa 1189/1994 ja 25 § osaksi laeissa 1528/1993 ja 1184/2003, sekä *lisätään* 21 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

17 §

Jos edunsaaja iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi valtiokonttorin hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, edunsaajan puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa.

21 §

Tämän lain mukaisen etuuden saaminen vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä lukien, jona se olisi pitänyt maksaa, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

23 §

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisäännistä. Valtiokonttori ja valtion eläkelautakunta antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan

valittajan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljetettavaksi. Valtiokonttorin valitusaika luetaan päätöksen tekemisestä.

25 §

Aiheettomasti maksettu eläke on perittävä takaisin, jos edunsaaja on saanut tähän lakiin perustuvaa eläkettä enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus.

Aiheettomasti maksettu eläkemäärä voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos sen myöntämisen tai maksamisen ei ole katsottava johtuneen eläkkeensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei kuitenkaan saa eläkkeensaajan suostumuksetta vähentää enempää kuin kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennakkoperintälain (418/1959) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) nojalla lähdevero.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös silloin, kun valtiokonttori on 3 a §:n 1 momentissa tarkoitettuna viimeisenä

eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaisia etuuksia aiheettomasti. Siltä osin kuin valtiokonttori on maksanut aiheettomasti kunnallisen eläkelain, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain, Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n tai yksityisten alojen eläkelakien mukaista etuutta, takaisinperinnästä päättävät näistä etuuksista huolehtivat eläkelaitokset siten kuin näissä laeissa säädetään. Valtiokonttori antaa kuitenkin viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan takaisinperittävistä etuuksista päätösyhdistelmän ja perii takaisinperittävän määrän. Jos valtiokonttori perii takaisinperittävän määrän kuittaamalla, sovelletaan 3 momenttia, ja siinä tarkoitettuna eläke-eränä pidetään valtiokonttorin viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei

vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2005.

Lain 21 §:n 2 momenttia ja 25 §:n 5 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan ja maksettuun etuuteen. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

N:o 195

L a k i

valtion eläkerahastosta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1372/1989) 7 a §, sellaisena kuin se on laissa 1234/1995, seuraavasti:

7 a §

Valtiokonttorin on määrättävä valtion eläketurvan piiriin kuuluvasta palveluksesta eläkemaksu rahastolle kymmenen vuoden kuluessa saatavan syntymisestä lukien. Eläkemaksusaatava syntyy maksamatta jääneen eläkemaksun eräpäivänä. Valtion eläketurvan piiriin kuuluvaan palvelukseen perustuva eläkemaksu sekä sille viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko rahastolle saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Aiheettomasti suoritetun eläkemaksun palautus vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua eläkemaksun maksupäivästä lukien, jollei vanhentumisesta ole sitä ennen katkaistu. Van-

hentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi, viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2005.

Lain 7 a §:n 2 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun eläkemaksuun. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Hannes Manninen*

N:o 196

L a k i

taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista 28 päivänä marraskuuta 1969 annetun lain (734/1969) 1 § ja 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 2 momentti laissa 1178/1988, seuraavasti:

1 §

Luovan taiteen edistämiseksi on vähintään kahdeksan taiteilijaprofessorin virkaa. Viran palkkausperusteesta päättää opetusministeriö taiteen keskustoimikunnan esityksestä.

Virkaan kuuluvista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3 §

Opetusministeriö päättää valtion taiteilija-apurahan suuruudesta.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kulttuuriministeri *Tanja Karpela*

N:o 197

Veripalvelulaki

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään ihmisveren ja sen -osien luovutuksesta ja tutkimisesta, ei kuitenkaan tieteelliseen tutkimukseen kerätystä verestä eikä verinäytteistä. Laissa säädetään myös verensiirtoon tarkoitetun veren ja sen osien käsittelystä, säilytyksestä ja jakelusta.

Tätä lakia ei sovelleta veren kantasoluihin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *veripalvelutoiminnalla* veren ja sen osien luovutusta, tutkimista, käsittelyä, säilytystä, kuljetusta ja jakelua;

2) *veripalvelulaitoksella* toimintayksikköä, joka kerää ja tutkii ihmisverta ja sen osia sekä käsittelee, säilyttää ja jakelee verensiirtoon tarkoitettua verta ja sen osia; sekä

3) *verikeskuksella* terveydenhuollon toimintayksikön osaa, joka varastoi ja jakelee

sekä voi jatkokäsitellä verta ja sen osia sekä suorittaa niitä koskevia sopivuustutkimuksia terveydenhuollon toimintayksikön johdolla tapahtuvaa verensiirtotoimintaa varten.

3 §

Verenluovutuksen vapaaehtoisuus ja maksuttomuus

Veren ja sen osien luovutuksen on oltava vapaaehtoista. Luovuttajalle ei saa antaa luovutuksesta rahallista korvausta eikä muuta siihen rinnastettavaa etuutta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan luovutuksesta aiheutuvat matkakulut korvata luovuttajalle. Luovutuksen yhteydessä voidaan antaa myös arvoltaan vähäistä tarjoilua ja vähäisiä lahjaesineitä.

4 §

Toimilupa ja ilmoitus

Veripalvelulaitoksella on oltava Lääkelaitoksen myöntämä toimilupa. Toimilupaan voidaan liittää veripalvelutoiminnan laajuutta koskevia ehtoja. Veripalvelulaitoksen on tehtävä toimintansa olennaisista muutoksista ilmoitus Lääkelaitokselle.

Lääkelaitoksen on myönnettävä kirjallisesta hakemuksesta toimilupa veripalvelutoimintaa varten kunnalle, kuntayhtymälle, yhdistykselle tai muulle vastaavalle yhteisölle, jolla on edellytykset täyttää tämän lain veripalvelutoiminnalle asettamat laatu- ja turvallisuusvaatimukset. Lupahakemuksessa on oltava laitoksen henkilöstöä, tiloja, laitteita ja tarvikkeita koskevat tiedot sekä tiedot veren ja sen osien luovutusta, tutkimista, käsittelyä, säilytystä, kuljetusta, jakelua ja veriturvatoimintaa koskevista menettelytavoista.

Verikeskuksen on tehtävä toiminnastaan ja sen olennaisista muutoksista ilmoitus Lääkelaitokselle.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä veripalvelulaitoksen toimilupahakemuksesta, verikeskuksen toiminnasta tehtävästä ilmoituksesta sekä toimilupahakemuksessa ja ilmoituksessa vaadittavista tiedoista.

2 luku

Veripalvelutoiminnan toteuttaminen ja -sisältö

5 §

Veripalvelulaitoksen vastuuhenkilö

Veripalvelulaitoksella on oltava vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia 4 §:ssä tarkoitetusta toimiluvan hakemisesta sekä 6—17 §:ssä veripalvelulaitokselle säädettyjen velvollisuuksien täytäntöönpanosta.

Veripalvelulaitoksen vastuuhenkilön on täytettävä laatu- ja turvallisuusvaatimusten asettamisesta ihmisveren ja veren komponenttien keräämistä, tutkimista, käsittelyä, säilytystä ja jakelua varten sekä direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/98/EY 9 artiklan mukaiset pätevyysvaatimukset.

Veripalvelulaitoksen on ilmoitettava Lääkelaitokselle 1 momentissa mainitusta vastuuhenkilöstä ja hänen sijaisestaan.

6 §

Henkilöstö

Veripalvelulaitoksen ja verikeskuksen henkilöstöllä on oltava tehtäviin asianmukainen pätevyys ja henkilöstölle on järjestettävä säännöllisesti asianmukaista koulutusta.

7 §

Laatujärjestelmä

Veripalvelulaitoksessa ja verikeskuksessa on oltava dokumentaatiojärjestelmää, henkilöstöä ja toimitiloja sekä veripalvelulaitoksen osalta myös verenluovutuskäytäntöjä koskeva laatujärjestelmä. Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä laatujärjestelmän sisällöstä ja toteuttamisesta.

8 §

Dokumentaatio

Veripalvelulaitoksella ja verikeskuksella tulee olla dokumentaatiojärjestelmä, joka kattaa toiminnan ohjeistuksen, käytössä olevat lomakkeet ja asiakirjat sekä muut toiminnan ja sen valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

9 §

Jäljitettävyys

Veripalvelulaitoksessa ja terveydenhuollon toimintayksikössä on oltava järjestelmä, jonka avulla kaikki kerätyt, tutkitut, käsitellyt, säilytetyt tai jaellut verierät ja veren osat voidaan jäljittää luovuttajasta vastaanottajaan ja päinvastoin. Jäljitettävyyttä koskevista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Veripalvelulaitoksella on oikeus erityisestä syystä yksittäistapauksessa saada salassapitosäännösten estämättä luovuttajan jäljittämissä tarvittavat tiedot.

10 §

Veriturvatoiminta

Veripalvelulaitoksen ja terveydenhuollon

toimintayksikön tulee pitää luetteloa kaikista sen tietoon tulleista vereen tai sen osiin liittyvistä vaaratilanteista ja haittavaikutuksista.

Veripalvelulaitoksen tulee ilmoittaa viipymättä Lääkelaitokselle toimintaansa liittyvät, veren tai sen osien laatuun ja turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavat vakavat vaaratilanteet sekä veren tai sen osien laatuvoikkeamasta mahdollisesti johtuvat verensiirron aikana tai sen jälkeen havaitut vakavat haittavaikutukset.

Terveys- ja terveysministeriön tulee ilmoittaa 2 momentin mukaiset tapahtumat veripalvelulaitokselle, jonka on toimitettava niistä tieto viipymättä Lääkelaitokselle.

Terveys- ja terveysministeriön voi lisäksi ilmoittaa muut verestä tai sen osista johtuvat tai verensiirtoihin liittyvät vaaratilanteet ja haittavaikutukset veripalvelulaitokselle.

Verta ja sen osia, joista on tehty 2 tai 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus, ei saa käyttää ja tällainen veri ja sen osa tulee poistaa jakelusta. Tällainen veri ja sen osa voidaan ottaa käyttöön, jos erillisen selvityksen perusteella voidaan osoittaa, että se täyttää tämän lain mukaiset laatuvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä menettelystä, jolla vaaratilanteet ja haittavaikutukset ilmoitetaan ja ilmoituksessa käytettävästä lomakkeesta.

11 §

Luovuttajiin liittyvät tiedot

Veren ja sen osan luovuttajalle on ennen luovutusta annettava luovutukseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä henkilötietolain (523/1999) 24 §:n mukaiset tiedot ja luovuttajaa on informoitava tietojen salassapidosta. Luovuttajalta on pyydettävä hänen yksilöintiään koskevat tiedot, luovutuskelpoisuutta arvioitaessa hänen terveydentilaansa liittyvät ja välttämättömät luovuttajan luovutuskelpoisuutta koskevat tiedot sekä luovuttajan omakätinen allekirjoitus tai sähköisestä allekirjoituksesta annetun lain (14/2003) mukainen kehittynyt sähköinen allekirjoitus. Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä luovuttajille annettavista ja heiltä pyydettyistä tiedoista.

12 §

Luovutuskelpoisuus

Veren tai sen osan luovutuskelpoisuus edellyttää, että luovuttajan sairaus, lääkitys tai sairauden riski ei vaaranna luovuttajan terveyttä eikä luovutetun veren tai sen osan turvallisuutta. Veripalvelulaitoksen terveydenhuollon ammattihenkilön on ennen verenluovutusta selvitettävä, että luovutukselle ei ole estettä.

Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä luovutuskelpoisuuden selvittämisestä ja perusteista, joilla verta ei voi luovuttaa pysyvästi tai määräaikaisesti.

Veripalvelulaitoksen lääkäri voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa poiketa luovutuskelpoisuuden edellytyksistä. Veripalvelulaitoksen on kirjattava nämä tapaukset.

13 §

Luovutetun veren tutkiminen

Veripalvelulaitoksen on tutkittava jokainen luovutettu verierä tai veren osakerä turvallisuuden varmistamiseksi. Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavista tutkimuksista ja niiden hyväksyttävistä tuloksista.

14 §

Verenluovuttajarekisteri

Veripalvelulaitoksen pitää tallentaa verenluovuttajarekisteriin verenluovuttajan nimi, henkilötunnus sekä tarpeelliset yhteystiedot verenluovuttajan jäljittämiseksi sekä hänen suostumuksellaan tapahtuvaa verenluovutukseen kutsumista varten. Lisäksi rekisteriin tulee tallettaa veripalvelutoimintaa varten välttämättömät luovuttajan luovutuskelpoisuutta koskevat tiedot sekä verta koskevat tutkimustulokset.

Henkilöstä, jota ei ole hyväksytty luovuttajaksi, voidaan rekisteriin tallentaa nimi, henkilötunnus, yhteystiedot sekä luovutuskelpoisuuden yleinen peruste. Nämä tiedot on hävitettävä välittömästi sen jälkeen, kun näiden tietojen käsittelylle ei enää ole perustetta.

Rekisteriin talletetut sekä muut veripalve-

lutoiminnan yhteydessä luovuttajista saadut tiedot sekä asiakirjat ovat salassa pidettäviä.

Rekisterin tietojen keräämisessä, käytössä ja säilyttämisessä on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon, mitä arkistolaissa (831/1994) ja henkilötietolaissa säädetään.

15 §

Tietojen säilytys

Veripalvelulaitoksen, verikeskuksen ja terveydenhuollon toimintayksikön on säilytettävä 9 §:n mukaiset jäljitettävyyteen liittyvät tiedot 30 vuotta. Veripalvelulaitoksen on säilytettävä toimintakertomuksensa sekä 11 §:n 1 momentissa ja 12—14 §:ssä tarkoitettut tiedot 15 vuotta.

Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen säilyttämisestä.

Asiakirjojen säilyttämisestä pysyvästi säädetään arkistolaissa.

16 §

Säilytys-, kuljetus- ja jakeluolosuhteet

Veripalvelulaitoksen ja verikeskuksen on varmistettava, että veren ja sen osien säilytys-, kuljetus- ja jakeluolosuhteet ovat asianmukaiset. Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä säilytysolosuhteista ja säilytysajasta sekä kuljetus- ja jakeluolosuhteista.

17 §

Laatu- ja turvallisuusvaatimukset

Veripalvelulaitoksen on varmistettava, että veren ja sen osien laatu ja turvallisuus ovat asianmukaiset. Lääkelaitos voi antaa tarkempia määräyksiä laatu- ja turvallisuusvaatimuksista.

3 luku

Ohjaus ja valvonta

18 §

Ohjaus ja valvonta

Veripalvelutoiminnan ohjaus ja valvonta

kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena Lääkelaitokselle.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan säännökset valvonnasta perittävistä maksuista ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Verikeskuksen ohjauksesta ja valvonnasta on voimassa, mitä kansanterveyslaissa (66/1972), erikoissairaanhoidolaissa (1062/1989), yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) säädetään.

19 §

Tarkastukset

Lääkelaitoksen tulee tarkastaa veripalvelulaitos säännöllisesti, kuitenkin vähintään kahden vuoden välein.

Lääkelaitos voi lisäksi tarvittaessa tarkastaa veripalvelulaitoksen, jos sen toiminnassa on havaittu veren tai sen osien laatuun ja turvallisuuteen liittyvä vakava vaaratilanne tai vakava haittavaikutus tai epäiltäessä, että sellainen on tapahtunut.

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin veripalvelulaitoksen toimitiloihin. Tarkastuksessa on esitettävä salassapitosäännösten estämättä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat tarpeellisia tarkastuksen toimittamiseksi. Tarkastajalle on annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi tarpeellisista asiakirjoista sekä näytteet toimipisteessä olevista aineista ja valmisteista erikseen tarkemmin tutkittaviksi. Tarkastajalla on erityisestä syystä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 14 §:ssä mainitun verenluovuttajarekisterin sisältämiä tietoja. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastuksessa erityisesti huomioon otettavista asioista, tarkastusmenettelyn tarkemmasta sisällöstä sekä pöytäkirjasta, sen säilytysajasta ja tiedoksi antamisesta voidaan antaa tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

20 §

Tarkastuksessa annettava määräys

Tarkastaja voi antaa määräyksiä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Tarkastuksessa mahdollisesti annetun määräyksen johdosta on viipymättä ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

21 §

Toimiluvan peruuttaminen ja uhkasakon asettaminen

Lääkelaitos voi peruuttaa määräajaksi tai kokonaan veripalvelulaitokselle annetun toimiluvan tai asettaa sakon uhan siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään, jos:

1) toimiluvan edellytykset eivät enää täyty;
2) veripalvelulaitos on olennaisella tavalla toiminut tämän lain tai toimiluvan ehtojen vastaisesti taikka sen toiminta muutoin vakavasti vaarantaa veren tai sen osien turvallisuuden; tai

3) 20 §:n perusteella annettujen määräysten mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

4 luku

Erinäiset säännökset

22 §

Veren ja sen osien tuonti Suomeen

Veripalvelulaitos saa tuoda verta tai sen osia Suomeen Euroopan unionin jäsenvaltiosta tämän lain ja veripalvelulaitoksen toimiluvan ehtojen mukaisesti.

Veren tai sen osien tuominen kolmansista maista Suomeen edellyttää Lääkelaitoksen lupaa. Lupa voidaan myöntää veripalvelulaitokselle, jos se osoittaa tuotavan, verta tai sen osia koskevan erän täyttävän tässä laissa asetetut laatu-, turvallisuus- ja jäljitettävyyssvaatimukset.

23 §

Oikaisu

Tämän lain 20 §:ssä tarkoitettuun määräykseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Määräykseen tyytymättömällä on oikeus tehdä Lääkelaitokselle vaatimus päätöksen oikaisemisesta. Määräykseen on liitettävä ohjeet sen saattamiseksi Lääkelaitoksen käsiteltäväksi. Määräyksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä oikaisuvaatimuksesta huolimatta.

Edellä 1 momentissa todettu oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa tarkastuksen päättymisestä ja siinä on ilmoitettava:

- 1) oikaisuvaatimuksen tekijän nimi;
- 2) määräys, johon haetaan oikaisua;
- 3) miltä osin määräykseen haetaan oikaisua ja oikaisu, jota siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 4) oikaisuvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän tai laatijan omakätisesti allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä todisteet, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä haluaa nojautua ja joita ei ole esitetty aikaisemmin.

24 §

Muutoksenhaku

Lääkelaitoksen 4 ja 21—23 §:n perusteella antamaan päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2005.

Tällä lailla kumotaan veripalvelutoiminnasta 4 päivänä marraskuuta 1994 annettu laki (968/1994).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Suomen Punaisen Ristin on 31 päivään toukokuuta 2005 mennessä ilmoitettava Lää-

kelaitokselle, että sen veripalvelun toiminta vastaa tätä lakia ja sen nojalla annettua sosiaali- ja terveysministeriön asetusta ja Lääkelaitoksen määräyksiä. Lääkelaitoksen on 31 päivään lokakuuta 2005 mennessä ratkaistava toimilupa-asia.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 198

Tasavallan presidentin asetus**Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

1 §
 Brysselissä 18 päivänä marraskuuta 2002 Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välillä tehty assosiaatiosopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 9 päivänä joulukuuta 2003 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 30 päivänä tammikuuta 2004 ja jota koskeva hyväksymiskirja on talletettu Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin huostaan 9 päivänä helmikuuta 2004, on voimassa 1 päivästä maaliskuuta 2005 niin kuin siitä on sovittu.

2 §
 Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Chilen tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 30 päivänä tammikuuta 2004 annettu, myös Ahvenanmaan maakuntapäivien osaltaan hyväksymälaki (67/2004) tulee voimaan 6 päivänä huhtikuuta 2005.

3 §
 Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §
 Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä huhtikuuta 2005.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 199

Valtioneuvoston asetus**investointituen myöntämisestä korotettuna nuorille viljelijöille eräissä tapauksissa**

Annettu Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2005

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä, säädetään 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 6 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 274/2003:

1 §

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä nuorelle viljelijälle maatilalla toteutettavaan investointiin maaseudun kehittämisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (609/2000) tarkoitettua tukea asetuksen 26 §:n 2 momentissa ja 29 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin tavoin korotettuna.

Viljelijän ikää ja tilanpidon aloittamisen ajankohtaa koskevista tuen myöntämisen edellytyksistä voidaan 2 §:ssä säädetyllä tavalla poiketa, jos tuen myöntämistä koskeva hakemus on tullut vireille 24 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004, maa- ja metsätalousministeriön asetuksella erikseen säädetyt määrärajoja tuen hakemisesta on noudatettu ja tuen hakija on toimittanut kaikki hakemuksensa ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat työvoima- ja elinkeinokeskukselle viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2005.

2 §

Viljelijälle, joka tukea myönnettäessä on

täyttänyt 40 vuotta tai jonka tilanpidon aloittamisesta on kulunut viisi vuotta, voidaan tuki myöntää korotettuna, jos:

1) viljelijä on täyttänyt 40 vuotta 24 päivänä kesäkuuta 2004 tai sen jälkeen, mutta ennen 31 päivää maaliskuuta 2005; ja

2) tilanpito on aloitettu aikaisintaan neljä vuotta 11 kuukautta ennen hakemuksen vireille tulemistä, jos vireilletulo on tapahtunut 24 päivänä kesäkuuta 2004 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 31 päivänä elokuuta 2004, taikka neljä vuotta kuusi kuukautta ennen hakemuksen vireille tulemistä, jos vireilletulo on tapahtunut 1 päivänä syyskuuta 2004 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004.

3 §

Jos nuorelle viljelijälle voidaan myöntää investointituki korotettuna ainoastaan poiketen 2 §:ssä säädetyin tavoin tuen myöntämisen edellytyksiä koskevista maaseudun kehittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, tuki myönnetään kokonaan kansallisista varoista.

4 §
Hakemukseen on annettava päätös viimeis-
tään 31 päivänä toukokuuta 2005.

5 §
Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä
huhtikuuta 2005.

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2005

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

Vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 193—199, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2005

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904